

400 anys de l'Escola Pia: una història de família

Ds, 11/03/2017 per Catalunya Religió

([Escola Pia](#)) Dia 6 de març de 1617. Santa Maria la Major, Roma. El papa Pau V signa un breu que comença amb les paraules Ad ea per quae... Neix, en l'Església, una nova congregació religiosa, anomenada paulina pel papa que l'aprovava i, per a més especificació, dels Pobres de la Mare de Déu de l'Escola Pia. Dia 6 de març de 2017: celebrem els 400 anys d'aquella fita.

Dia 5 de juny de 2016. New York. Mor Jerome Seymour Bruner (1915-2016), psicòleg nord-americà amb important aportació a la psicologia cognitiva i a les teories sobre l'aprenentatge, en certa manera, doncs, també algú de la família... Una idea famosa seva diu: «Les històries només els passen a les persones que les saben narrar.»

Durant el curs 2016-2017, l'Escola Pia sencera ens hem proposat narrar la història de la família, en la coincidència tan rodona dels 400 anys de l'inici de la congregació i dels 250 del reconeixement oficial de **Josep Calassanç** com a model de vida cristiana. Mentre ens l'expliquem i l'expliquem a altres persones, aquesta història es fa real en nosaltres, l'encarnem, no és tan sols un fet del passat. Per això són tan importants les celebracions, perquè ens permeten narrar qui som i d'on venim, a fi d'orientar-nos cap endavant.

Narrant-la, doncs, portem a la vida la història perquè ens passi a nosaltres. Revivim els nombrosos passos d'un llarg camí, que comença a Peralta i que continua obert, que recorre diversos indrets de la nostra geografia per anar-se'n a Roma carregat d'interrogants. Molt és el que encara ignorem sobre els detalls de cada pas, però endevinem el sentit general de l'itinerari, un camí per aprendre abans de ser un camí per educar. La sotragada que va significar Santa Dorotea, al Trastévere romà, continua viva i actuant en la nostra realitat de cada dia i en l'esforç a casa nostra de fer costat als més febles.

L'emoció dels primers quinze aventurers que engegaven la nova congregació religiosa, quan la narrem, es fa present en els nostres esperits i en les nostres comunitats. Consten els noms d'aquells primers, escrits amb la clara lletra de Calassanç. El 25 de març farà 400 anys que van vestir l'hàbit per expressar que pertanyien a una nova família religiosa, acabada de crear. Recordant-ho i explicant-ho, participem de la seva embranzida vital, que ja dura des de fa 400 anys, i ens proposem omplir-la de més vida.

Resulta interessant notar que aquells quinze primers eren el pinyol al voltant del qual pul·lulaven altres persones (una vintena més?) que no van vestir l'hàbit. Narrant-ho així, obrim pas a una Escola Pia més ampla, al voltant del nucli més compacte dels religiosos, i els religiosos comprenem millor el nostre paper de motor i referència per a un col·lectiu més estès, en cercles concèntrics al voltant dels qui voldríem donar la vida sencera i sense reserves.

Amb tot, les fronteres d'aquell nou grup o congregació devien ser més permeables del que sovint hem imaginat oblidant la història. Molts hem conegut encara uns temps en què les nostres comunitats havien esdevingut veritables castells, inexpugnables. La narració de la nostra història treballa a favor d'una visió més oberta i espaiosa.

El xoc del Trastévere va donar lloc, primer, a la missió específica en favor dels pobres. Aquest fet, però, va necessitar cinc anys d'experiència de Calassanç a Roma per poder-se produir. Vint anys més de peripècies i d'enriquiment d'esperit separen Santa Dorotea del naixement de la nova congregació. És que potser algú pensava que, per arribar a aquell nivell de consciència, n'hi havia prou amb un any de noviciat? Ara, que ja fa anys que fem camí dins de l'experiència religiosa, potser podem comprendre millor l'abast d'aquell pas de lliurament total, que afegeix a la grandesa de la missió la implicació personal en l'aventura com a camí religiós, camí d'apropament a Déu dins d'una comunitat de germans, gràcies a una crida a la qual responem i a un do que se'ns ha promès.

No ens cansem de narrar, que, fent-ho, fem present, viu i operant el do rebut, el carisma que Josep Calassanç ens ha transmès com una herència preciosa. Felicitem-nos mútuament del camí recorregut i del fet que resta per fer, ja que el camí és obert i imprevisible. Narrant-lo, l'anirem fent real. És la nostra responsabilitat (i el nostre goig).